

виявити ефективні методи і принципи інтеграції корпоративної соціальної відповідальності в умовах війни, що потребуватимуть детального вивчення та аналізу.

Література:

1. Харламова А. О. КСВ як необхідний чинник формування корпоративної стратегії. Ефективна економіка. 2012. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1410>.
2. Sylwia Nycz-Wojtan. Włączenie społecznej odpowiedzialności biznesu w działalność krajowych przedsiębiorstw w warunkach wojny. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. № 73, 2023 URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1384/1304>

УДК 658.012

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ КРИЗИ: СТРАТЕГІЇ ТА ПІДХОДИ

Талах Ю.М., студент гр. 667е,
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»
Дем'яненко О.С., к. е. н., доцент
кафедри економіки та публічного управління

Вступ. В умовах економічної нестабільності та кризового середовища ефективне управління фінансовими ресурсами стає критично важливою задачею для підприємств. Ми розглядає стратегії та підходи до управління фінансами в умовах кризи, спрямовані на забезпечення стійкості та виживання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Цю тему досліджували наступні вчені-економісти: Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф., Кириленко В. В., Колісник М. К., Ільчук П. Г., Віблій П. І., Ковалевська А. В та інші. Ураховуючи підвищення ризиків під час кризи – ефективність використання фінансових ресурсів є вкрай важливою.

Мета статті. Метою статті є визначення оптимальних підходів до управління фінансовими ресурсами в умовах кризи.

Виклад основного матеріалу. Фінансові ресурси підприємства – це сукупність власних грошових доходів і надходжень ззовні (залучені і позикові кошти), призначені для виконання фінансових зобов'язань організації, фінансування поточних витрат і витрат, пов'язаних з розширенням виробництва [1; с. 14-15]. Кириленко В. В. дає наступне визначення економічній кризі - це різке погіршення економічного стану країни, що виявляється в значному спаді виробництва, порушенні усталених виробничих зв'язків, банкрутстві підприємств, зростанні безробіття і, внаслідок цього, - зниженні життєвого рівня, добробуту населення [2; с. 111].

Методи протидії кризовим явищам можна поділити на тактичні та стратегічні. Різниця полягає у тому, що тактичні методи представляють собою

короткостроковий план дій, спрямований на досягнення більш дрібних цілей. Стратегічні у свою чергу – це довгостроковий план дій спрямований на вирішення більш масштабних задач. Загалом, тактичні заходи можна розглядати як розбивку великого стратегічного плану на більш дрібні елементи.

До тактичних методів можна віднести:

- даунсайзинг – скорочення виробничих потужностей та кількості персоналу відповідно до реального попиту. Це допомагає вивільнити частину фінансових ресурсів завдяки зменшенню витрат;
- санація – зміна структури активів та пасивів підприємства задля швидкого покращення фінансових показників. Це допомагає відновити платоспроможність та ліквідності, що в подальшому допоможе у покращенні прибутковості;
- моніторинг – спрямовано на завчасне виявлення кризових явищ, що допомагає розробити план на випередження;
- контролінг – аналіз виконання показників у порівнянні з плановими.

Якщо система управління не є достатньо ефективною, використання цих методів є недостатнім. Саме тому використовуються також стратегічні методи:

- диверсифікація – розширення сфери діяльності підприємства на інші ринки. Допомагає зменшити залежність від уже наявних ринків. Краще застосовувати при перших ознаках кризи. У разі збільшення стадій виробництва безпосередня на підприємстві, допомагає зменшити залежність від контрагентів та витрати;
- регуляризація – формування систем управління, які можуть вирішувати великий обсяг задач, зокрема фінансового контролю та планування, завдяки чому підвищується ефективність використання наявних ресурсів у довгостроковій перспективі;
- реінженеринг – зміна бізнес-процесів, яка полягає у скороченні зайвих витрат ресурсів. Підвищує ефективність діяльності підприємства;
- реструктуризація – здійснення структурних змін підприємства, спрямованих на підвищення ефективності використання ресурсів;
- злиття – об'єднання підприємств. Дозволяє розподілити потенційні та наявні ризики;
- ліквідація – припинення діяльності підприємства. Застосовується у крайньому випадку та є вимушеним, за умови неможливості подальшого ведення діяльності.

Прийняття управлінських рішень залежить від мети заходів:

- недопущення кризи: рішення спрямовані на зміцнення підприємства до настання кризових явищ та полягають у фінансовому забезпеченні зростання підприємства та досягненні фінансової безпеки;
- нейтралізація кризи: рішення спрямовані на скорочення витрат та підвищення ефективності використання наявних ресурсів в умовах, коли криза вже настала. До них можна віднести реструктуризацію заборгованостей, обмеження зростання короткострокових пасивів тощо;
- подолання кризових явищ: недопущення банкрутства шляхом скорочення та оптимізації витрат, впровадженні реструктуризації та санації.

Висновки. В умовах кризи головною задачею підприємства є виживання та подолання негативних наслідків. Для цього можуть використовуватись різні методи, які можуть як попередити наслідки кризи, так і допомогти їх подолати. Важливим аспектом є також правильне визначення мети заходів, що планується впровадити.

Література

1. Фінанси підприємств: навчальний посібник / [Ситник Н. С., Смолінська С. Д., Ясіновська І. Ф.]; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с.
2. Кириленко В.В. Економіка. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Тернопіль: Економічна думка, 2002. – 193с.

УДК 338.3

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Терешкіна О. А., магістр,
Національний аерокосмічний університет
ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»*

Управління витратами є важливим аспектом ефективної діяльності виробничих підприємств. Воно впливає на прибутковість, конкурентоспроможність та стабільність підприємства. Удосконалення управління витратами може призвести до значного підвищення ефективності діяльності підприємства.

Одним з ключових елементів управління витратами є впровадження системи бюджетування. Це допомагає підприємствам планувати свої витрати, контролювати їх виконання та вчасно вносити корективи. Бюджетування дозволяє підприємствам прогнозувати свої витрати, встановлювати межі витрат для різних відділів та контролювати використання ресурсів. Це допомагає підприємствам забезпечити ефективне використання ресурсів, зменшити витрати та підвищити прибутковість.

Також важливим є впровадження системи контролінгу, яка дозволяє відстежувати витрати на різних стадіях виробничого процесу, виявляти відхилення від планових показників та вживати заходів щодо їх усунення. Контролінг допомагає підприємствам ідентифікувати проблемні області, виявляти можливості для зниження витрат та вдосконалювати свої процеси. Це допомагає підприємствам підвищити ефективність, знизити витрати та підвищити прибутковість.

Не менш важливим є використання сучасних інформаційних технологій, які дозволяють автоматизувати процеси управління витратами, забезпечити оперативність та достовірність інформації про витрати. Інформаційні технології дозволяють підприємствам збирати, обробляти та аналізувати великі обсяги